

Posudek vedoucího bakalářské práce

Daniela HYNKOVÁ, *Forma sociálního zabezpečení na venkově na konci 18. a v první polovině 19. století na příkladu panství Chrast (bakalářská práce), Pardubice 2020.*

Bakalářská práce Daniely Hynkové s názvem *Forma sociálního zabezpečení na venkově na konci 18. a v první polovině 19. století na příkladu panství Chrast* je zajímavou historickodemografickou sondou do problematiky sociálního zabezpečení nejstarších členů rodiny na českém venkově, a to především v období první poloviny 19. století. Autorka svůj výzkum postavila na studiu pozemkových knih panství Chrast, resp. na výzkumu tří vybraných lokalit tohoto dominia. Sledované období let 1770–1848 bylo zvoleno s ohledem na dochované materiály, excerpovaná data pak byla zpracována způsobem obvyklým pro tento druh výstupu.

Samotná práce je kromě úvodu a závěru rozdělena do osmi kapitol, které v první řadě informují o vybraných pramenech a literatuře, seznamují s historickou demografií jako vědní disciplínou a zaměřují se na dějiny vybrané lokality. Následující části se již věnují poddanské nemovitosti a dědické praxi s ní úzce související. Poslední teoretická kapitola shrnuje problematiku dějin rodiny, jejíž studium dnes stojí na pomezí mnoha vědních disciplín.

Vlastní výzkum reflektuje otázku výměnku nejen jako možnosti sociálního zabezpečení, která v určité podobě platí dodnes, ale jako formu rodinného soužití v období raného novověku a 19. století. Představeny jsou jednotlivé varianty výměnku, jehož obsah měl zabezpečit především osoby prožívající svůj podzim života. Samostatnou a velmi zajímavou částí jsou pak vdovy na výměnku.

Ačkoliv je práce logicky postavena a má obstojnou jazykovou úroveň, jako celek působí nevyváženě. Teoretické části jsou vhodně zvoleny, některé však zabíhají až příliš do detailu k obecné podstatě problému. Na druhou stranu vlastní výzkum je mnohdy komentován stručně a porovnání výsledků s dalšími výstupy tohoto typu je poměrně úsporné. To je vzhledem k vybranému tématu škoda. Přesto autorka v rámci svého studia nastínila několik dalších zajímavých otázek, které by si zasloužily hlubší pozornost.

Z formálního hlediska považuji za slabinu práce poznámkový aparát, který by měl být sjednocený a použitelný pro jasné dohledání použitých materiálů. V celé práci je nejednotné užívání povinných/nepovinných údajů a spoluautorství v citacích, chybně jsou uváděna periodika (např. pozn. č. 53), některé tituly pak nemají ani obvyklou formu citace, ale jsou větně

rozepsány (např. pozn. č. 38, 44, 74, 100). Použité zkratky by pak měly být uvedeny v seznamu, aby bylo možné všechna periodika jednoduše identifikovat, což platí i v případě archivního materiálu. Pro badatele, který by se chtěl s uvedenou literaturou a prameny seznámit blíže, je tento systém poznámek nepřehledný.

Navzdory výše uvedenému prokázala Daniela Hynková schopnost práce s prameny, znalost primárních historickodemografických metod, orientaci v základní literatuře a dostatečnou prezentaci výsledků odpovídající požadavkům bakalářské práce. Věřím, že získané zkušenosti z psaní první takto rozsáhlé kvalifikační práce budou zúročeny při jejím dalším (možná i historickodemografickém) výzkumu. **Bakalářskou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení velmi dobře (C).**

V Přelouči dne 13. 8. 2020

Mgr. Šárka Nekvapil Jirásková, Ph.D.